

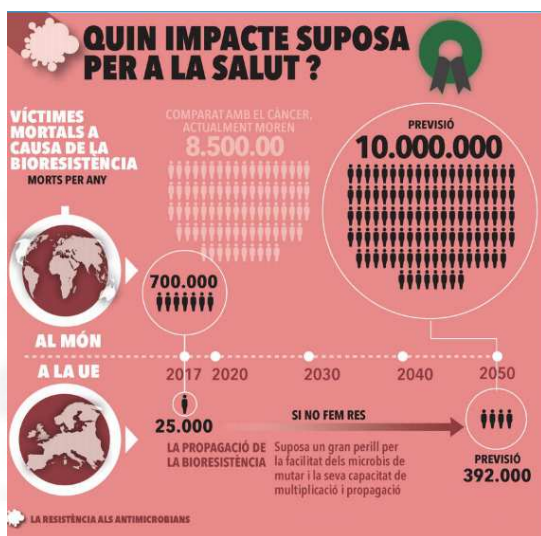

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació

Problemàtica de les resistències antimicrobianes. Ús racional dels antibiòtics

Taula sectorial dels conills, 22 de setembre de 2020

Quin impacte suposa la resistència

Font: ACSA (Agència Catalana de Seguretat Alimentària)

Problemàtica de la resistència als antimicrobians

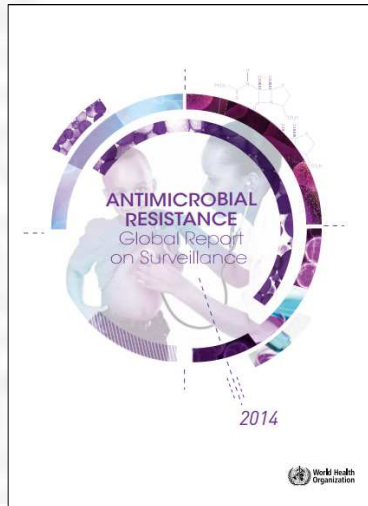
Per què és un motiu de preocupació mundial?

- **Perquè incrementa la mortalitat**
- **Perquè dificulta el control de les malalties infeccioses**
- **Perquè incrementa molt els costos d'atenció sanitària**
- **Perquè posa en perill els avenços de la medicina moderna**

Problemàtica de la resistència als antimicrobians

- La resistència antimicrobiana no és un fenomen nou. És un mecanisme natural
- S'ha vist que en els darrers 50 anys ha crescut el nombre de bacteris que han desenvolupat resistències als antibiòtics.
- El creixent consum d'antibiòtics i l'increment dels viatges internacionals de persones estan provocant que els bacteris estiguin mutant i intercanviant els seus gens de resistència a un ritme sense precedents.

Problemàtica de la resistència als antimicrobians - OMS

Organització Mundial de la Salut

- **Abril 2014:** la OMS publica el **primer informe mundial sobre la resistència antimicrobiana** i alerta que suposa ja una greu amenaça per la salut pública en tot el món.
- **Maig de 2015:** 68ª Assemblea Mundial de la Salut. S'aprova un **Pla d'Acció Mundial** per lluitar contra la resistència als antimicrobians, inclosa la resistència als antibiòtics, que és el tipus de farmacoresistència que més urgeix actuar. Insta als EM a:
 - Posar en pràctica les accions proposades en el pla mundial
 - Mobilitzar recursos humans i financers per posar en pràctica el pla
 - Que tinguin plans d'acció nacionals harmonitzats amb el pla mundial per la 70ª assemblea

Problemàtica de les resistències als antimicrobians - ONU

Nota informativa

Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios
AEMPS

LOS LÍDERES MUNDIALES REUNIDOS EN LA ASAMBLEA GENERAL DE LAS NACIONES UNIDAS SE COMPROMETEN A ADOPTAR UNA ESTRATEGIA CONTRA LA RESISTENCIA A LOS ANTIBIÓTICOS

Fecha de publicación: 23 de septiembre de 2016
Categoría: LA AEMPS
Referencia: AEMPS, 11.0916

En la declaración, que se ha enviado a la Asamblea para su aprobación por el pleno, se dice que la resistencia a los antibióticos es el riesgo mundial más grave y urgente y requiere una mayor atención y la coherencia a nivel internacional, nacional y regional.

El desarrollo de resistencias a los antibióticos y la escasez de tratamientos alternativos es, actualmente, el mayor problema de salud pública a nivel mundial. Cada año mueren en toda Europa alrededor de 25.000 personas solo como consecuencia de las infecciones hospitalarias causadas por bacterias resistentes. Si extrapolásemos estos datos a nivel nacional, actualmente alrededor de 2.500 personas mueren al año en España, a causa de infecciones causadas por bacterias multiresistentes.

Si no se toman medidas se estima que en 35 años, el número de muertes atribuibles a las infecciones multiresistentes será de 390.000 al año en toda Europa, lo que en España supondría una cifra estimada que podría llegar a unas 40.000 muertes al año.

En lo que se califica como hecho sin precedentes, los líderes mundiales reunidos en la Asamblea General de las Naciones Unidas (ONU) han centrado su atención en cómo detener la propagación de las infecciones resistentes a los medicamentos antibióticos.

Por vez primera, los líderes de Estado se han comprometido a adoptar una estrategia de amplio alcance y coordinada para abordar las causas fundamentales de la AMR (resistencia a los antimicrobianos) desde un enfoque "One Health" incluyendo como "una sola salud" a la salud humana, la salud animal y al medio ambiente.

COMERCIO ELECTRÓNICO
Información

Página 1 de 3
www.aemps.gob.es

© COMERCIO - ESPAÑA
SECCION DE
TEL: 91 272 24
FAX: 91 272 24

Fuente: AEMPS. Se publica la reproducción total o parcial del contenido de esta información, siempre que se cite expresamente su origen. La AEMPS podrá a su disposición en cualquier momento la información y sus comunicaciones en: info@seccion.comercio.es o la sección "Red de correo".

Organització de les Nacions Unides (ONU) – Assemblea General de les Nacions Unides

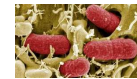
- La resistència als antibiòtics és el **risc mundial més greu i urgent**, que requereix una major atenció i coherència a nivell internacional, nacional i regional.
- Per primera vegada, els Caps d'Estat, s'han compromès a adoptar una estratègia mundial i coordinada des de la perspectiva "**One Health**".
- Es la 4a. ocasió que l'Assambla General de les Nacions Unides aborda una qüestió relacionada amb la salut: el VIH, les malalties no transmissibles i l'Èbola.

Per què es produeix la resistència als antibiòtics

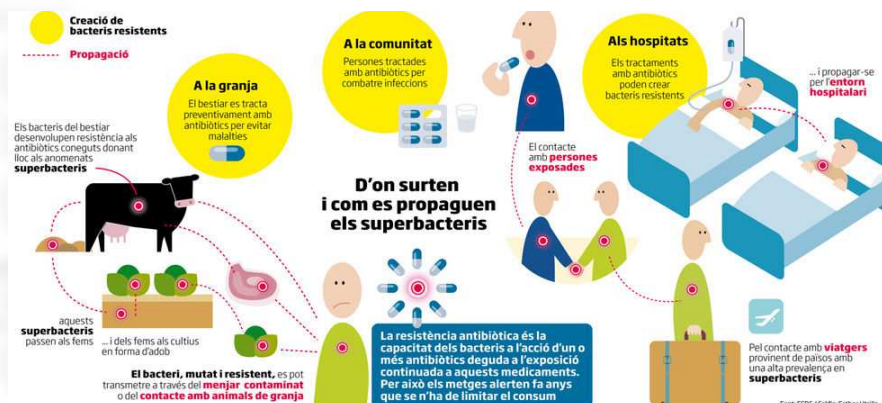

Font: ACSA (Agència Catalana de Seguretat Alimentària)

Resistència als antimicrobians

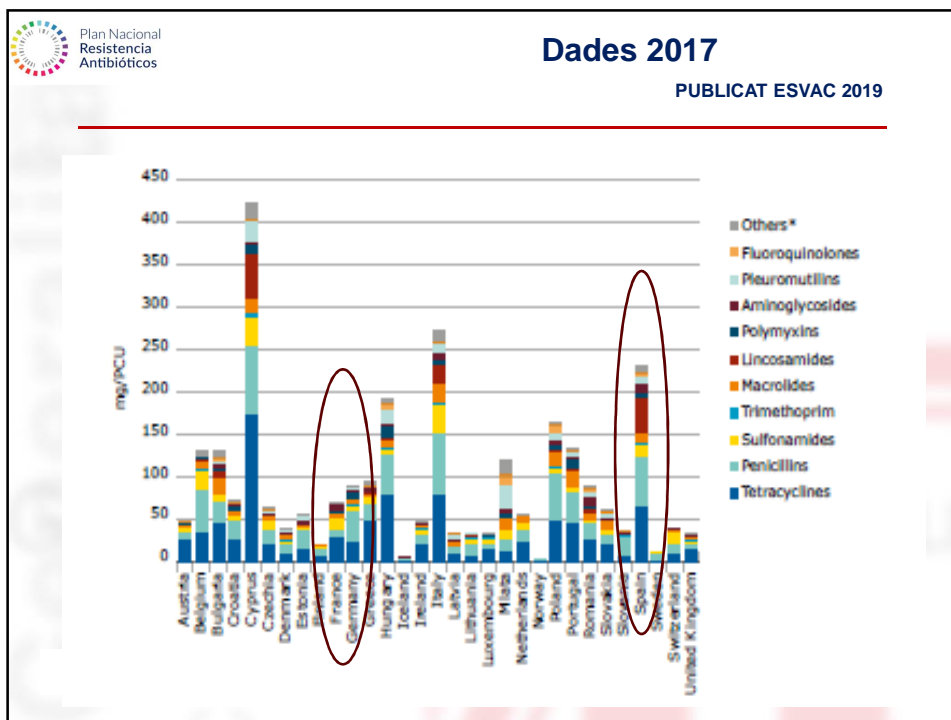
Transmissió de la resistència: de la granja a l'hospital

Actuacions a nivell de la UE

- Pla europeu de lluita contra les resistències antimicrobianes
 - Obligació dels EM de fer el seu propi pla
 - Vigilància del consum
 - Seguiment de resistències
- Nova legislació
 - Medicaments veterinaris
 - Pinsos medicamentosos

Plan Nacional
Resistencia
Antibióticos

Perfil de AMR SANIDAD ANIMAL

POLLOS BROILER

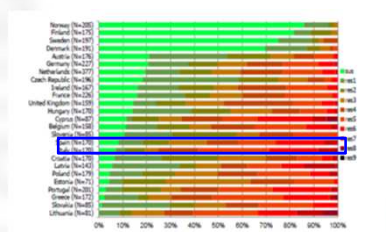

Figure 73: Frequency distribution of *Escherichia coli* isolates completely susceptible and resistant to one to twelve antimicrobials in broilers in reporting countries, 2014

PAVOS

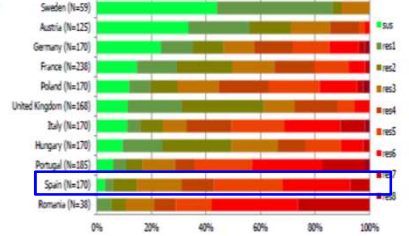

Figure 77: Frequency distribution of *Escherichia coli* isolates completely susceptible and resistant to one to 12 antimicrobials in fattening turkeys in MSAs, 2014

PORCINO

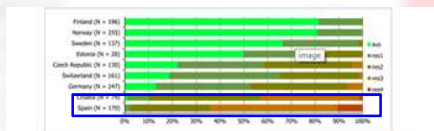

Figure 61
Open in figure viewer | PowerPoint
Frequency distribution of *Campylobacter coli* isolates completely susceptible and resistant to one to four antimicrobials, from fattening pigs, 9 reporting countries, 2017

BOVINO

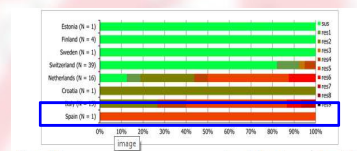

Figure D.3
Open in figure viewer | PowerPoint
Frequency distribution of completely susceptible isolates and resistant isolates to one to nine antimicrobial classes in *Salmonella Typhimurium* from cattle, 7 EU

Actuacions a nivell de la UE

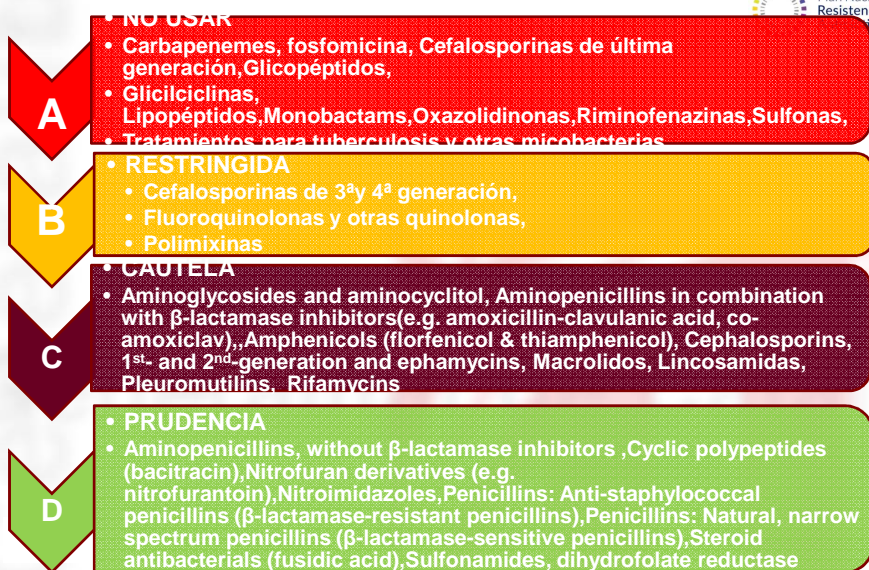
- Pla europeu de lluita contra les resistències antimicrobianes
 - Obligació dels EM de fer el seu propi pla
 - Vigilància del consum
 - Seguiment de resistències
- Nova legislació
 - Medicaments veterinaris
 - Pinsos medicamentosos

Actuacions a nivell de la UE

- Medicaments veterinaris
 - Afavorir el mercat intracomunitari de medicaments
 - Ús racional
 - Profilaxi i metafilaxi
 - Reserva de determinats antibiòtics
 - Protegir la salut dels ciutadans europeus
- Pinsos medicamentosos
 - Prohibició de pinsos amb finalitat profilàctica
 - Prescripció posterior a examen clínic i diagnòstic
 - No només pinsos sinó a tota medicació oral

Categorització dels antibiòtics

Actuacions a nivell estatal

- Pla de lluita contra les resistències
- Vigilància del consum
- Seguiment de resistències
- Plans “reduce”

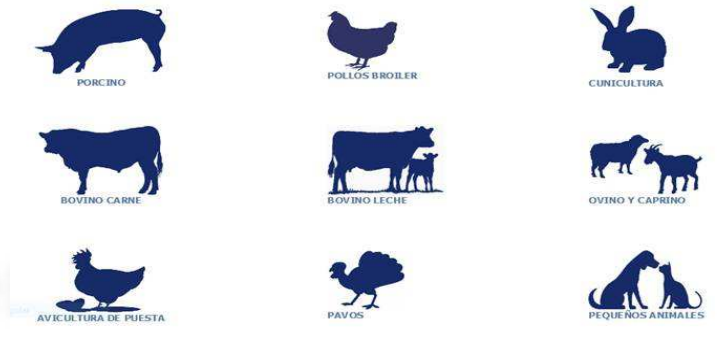

Pla nacional de Resistència als antibiòtics

- ❑ Participació del DARP en el grup coordinador de les Comunitats Autònomes del PRAM

Actuacions a nivell estatal

Programa Reduce Antibióticos

Objectiu = ↓ 30% en dos anys

- i. No prescriure **colistina** (oral / pinso).
- ii. **Guies** per prescripció.
- iii. **Maternitats** "sense medicació" (màxim 1 antibiòtic en cas de malaltia).
- iv. Peridestete (Enteropatia epizootica mucoide): màxim **2 Atb**.
- v. Especial vigilància a **Oxitetraciclina**.

Actuacions del DARP

1. Participació en el grup coordinador de les Comunitats Autònomes en el Pla Nacional de Resistències als Antibiótics (PRAN)
2. Seguiment de resistències
3. Fomentar i promoure activitats relacionades amb la reducció d'antibiòtics
 1. Vigilància del consum d'antibiòtics
 2. Bioseguretat. Enquestes de bioseguretat
 3. Formació
4. Activitats d'inspecció i control /obtenció de dades

Actuacions del DARP

1. Participació en el grup coordinador de les Comunitats Autònomes en el Pla Nacional de Resistències als Antibiótics (PRAN)
2. Seguiment de resistències
3. Fomentar i promoure activitats relacionades amb la reducció d'antibiòtics
 1. Vigilància del consum d'antibiòtics
 2. Bioseguretat. Enquestes de bioseguretat
 3. Formació
4. Activitats d'inspecció i control /obtenció de dades

Comunicació de prescripcions (gener 2019 – juny 2020)

DADES DE PRESCRIPCIONS COMUNICADES

	<u>CUNICULTURA</u>
• 490.987 prescripcions	15.041 prescripcions (3,06%)
• 178 usuaris comunicants	31 usuaris
• 501 veterinaris prescriptors	78 veterinaris
• 10.674 explotacions	302 explotacions
• 384.930 altres (78%)	5.642 altres (37,5%)
• 167.057 premescles medicamentoses (22%)	9.399 premescles (62,5%)
• 475.884 ordinàries (97%)	6.883 ordinàries (45,76%)
• 15,103 excepcionals (3%)	8.158 excepc. (54,24%)
• 390.780 per servei web (79,59%)	13.357 servei web (88,8%)
• 100.336 per fitxer (20,41%)	1.684 per fitxer (11,2%)

Comunicació de prescripcions (gener 2019 – juny 2020)

DADES DE PRESCRIPCIONS COMUNICADES

	N. receptes	%
Boví	122.841	25,06%
Porcí	338.616	69,07%
Oví i cabrum	8.300	1,69%
Èquids	495	0,10%
Conills	15.041	3,07%
Gallines i pollastres	3.405	0,69%
Galls dindi	1.346	0,27%
Ànecs	14	0,00%
Guatlles	5	0,00%
Faisans	2	0,00%
Perdius	178	0,04%

Formació

- Implementació d'una estratègia de formació àmplia relacionada amb la higiene, la bioseguretat i l'ús racional dels medicaments veterinaris en tot el territori i agents implicats: veterinaris, fabricants de pinsos medicamentosos, distribuïdors de medicaments, productors i ramaders.

+ de 50 CURSOS i + de 1000 ASSISTENTS des del 2014

Actuacions del DARP

1. Participació en el grup coordinador de les Comunitats Autònomes en el Pla Nacional de Resistències als Antibiòtics (PRAN)
2. Seguiment de resistències
3. Fomentar i promoure activitats relacionades amb la reducció d'antibiòtics
 1. Vigilància del consum d'antibiòtics
 2. Bioseguretat. Enquestes de bioseguretat
 3. Formació
4. Activitats d'inspecció i control / obtenció de dades

PRODUCCIÓ DE PINSOS 2019 PER ESPÈCIE

Espècie Animal	Pinso TOTAL	PM TOTAL	%PM
Aus	1.587.850,99	9.693,45	0,61
Porcí	4.455.799,23	583.711,48	13,10
Boví	1.013.733,46	27.128,25	2,68
Oví/cabrum	75.839,58	10.529,29	13,88
Conills	75.611,53	46.747,93	61,83
Equí	16.224,65	60,78	0,37
Animals de companyia	313.553,66	0,00	0,00
Acuicultura	307,71	0,00	0,00
Animals pelleteria	19,00	0,00	0,00
Multiespècie	162.744,60	0,00	0,00
Altres espècies	94,61	0,00	0,00
TOTAL	7.701.779,01	677.871,18	8,80

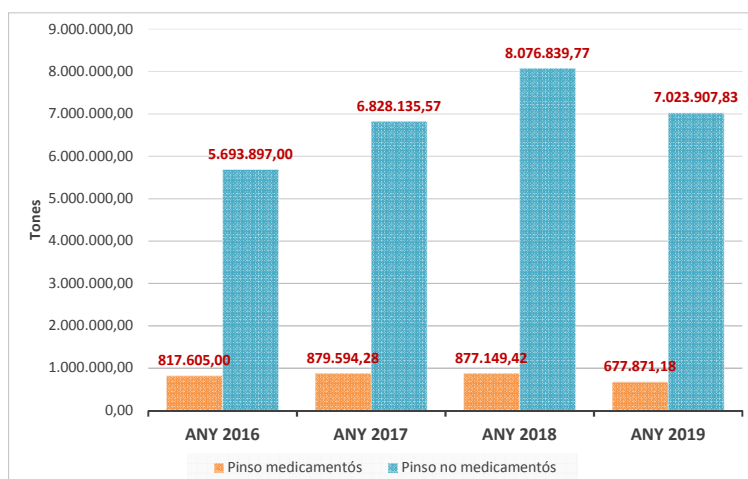
 Generalitat de Catalunya

PRODUCCIÓ DE PINSOS 2019 PER ESPÈCIE

Espècie Animal	% Pinso TOTAL	% PM TOTAL
Aus	20,62	1,43
Porcí	57,85	86,11
Boví	13,16	4,00
Oví/cabrum	0,98	1,55
Conills	0,98	6,90
Equí	0,21	0,01
Animals de companyia	4,07	0
Acuicultura	0,00	0
Animals pelleteria	0,00	0
Multiespècie	2,11	0
Altres espècies	0,00	0
TOTAL	100,00	100

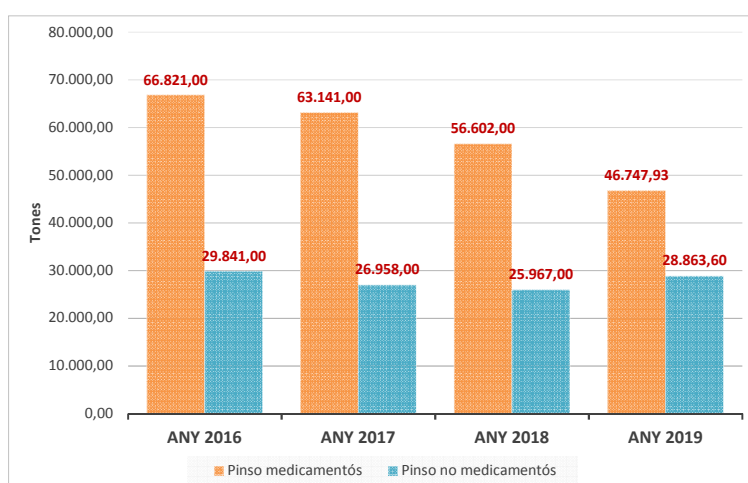
 Generalitat de Catalunya

PRODUCCIÓ DE PINSO A CATALUNYA 2016-2019

 Generalitat de Catalunya

PRODUCCIÓ DE PINSO DE CONILLS A CATALUNYA 2016-2018

 Generalitat de Catalunya

Enquesta bones pràctiques en l'ús d'antibiòtics

Espècie		Núm. Enquestes	Percentatge
Apícola		14	6,42%
Aqüícola		5	2,29%
Aviram	Producció carn	24	11,01%
	Producció ous	19	8,72%
Boví	Producció carn	28	12,84%
	Producció llet	15	6,88%
Cunícola		16	7,34%
Oví	Cicle tancat	25	11,47%
	Engreixos	17	7,80%
Porcí	Cria	20	9,17%
	Transició	15	6,88%
	Engreix	20	9,17%
		218	

Moltes gràcies